การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานกรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนงานหรือโครงการ / ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานเขต ..... ธนบุรี .....

~~ฝ่าย~~/ โรงเรียน ..... โรงเรียนวัดเวฬุราชิณ .....

ประเด็นความเสี่ยงด้าน .... การใช้งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้างและการใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติราชการ

ชื่อกระบวนงาน..... การดำเนินโครงการอาหารเช้าและอาหารกลางวันของโรงเรียน .....

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงทุจริต
๑	สำรวจจำนวนนักเรียนและวางแผนเมนูอาหาร	รายงานจำนวนนักเรียนสูงกว่าความเป็นจริงเพื่อขอรับงบประมาณเพิ่ม
๒	จัดทำโครงการและประมาณการงบประมาณ	ประมาณการค่าใช้จ่ายสูงเกินความจำเป็นหรือไม่อ้างอิงราคาตลาด
๓	จัดซื้อวัตถุดิบหรือจัดจ้างผู้ประกอบการ	กำหนดคุณลักษณะหรือเงื่อนไขเอื้อประโยชน์แก่ผู้ขาย หรือเลือกผู้ประกอบการไม่เป็นธรรม
๔	รับมอบวัตถุดิบและประกอบอาหาร	ตรวจรับวัตถุดิบไม่ครบถ้วนไม่ตรงคุณภาพหรือรับของที่ไม่ได้มาตรฐาน
๕	แจกจ่ายอาหารให้นักเรียน	แจกจ่ายอาหารไม่ครบตามสิทธิ หรือคุณภาพอาหารไม่เป็นไปตามมาตรฐาน
๖	ตรวจรับและเบิกจ่ายค่าใช้จ่าย	เบิกค่าอาหารเกินจริง หรือใช้หลักฐานประกอบการเบิกจ่ายไม่ถูกต้อง
๗	จัดเก็บเอกสารและรายงานผล	เอกสารสูญหายแก้ไขภายหลัง หรือรายงานผลไม่ตรงกับข้อเท็จจริง

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนงานหรือโครงการที่ทำการประเมินตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

➢ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

➢ ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตตั้งแต่ ๕ ครั้งขึ้นไปต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	- เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
๔	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ มีการร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
๓	- หน่วยตรวจสอบภายใน/ภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	- มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน / เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4. การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต คือการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต โดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก 2 ปัจจัยคือโอกาสเกิด(Likelihood) และผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต					
Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

จากตารางดังกล่าวข้างต้น สามารถประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ได้ดังนี้

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๑	สำรวจจำนวนนักเรียน	รายงานจำนวนนักเรียนสูงกว่าความเป็นจริงเพื่อขอรับงบประมาณเพิ่ม	1	1	1	ต่ำ
๒	จัดทำโครงการและประมาณการงบประมาณ	ประมาณการค่าใช้จ่ายสูงเกินความจำเป็นหรือไม่อ้างอิงราคาตลาด	1	1	1	ต่ำ
๓	จัดซื้อวัตถุดิบหรือจัดจ้างผู้ประกอบการ	กำหนดคุณลักษณะหรือเงื่อนไขเอื้อประโยชน์แก่ผู้ขาย หรือเลือกผู้ประกอบการไม่เป็นธรรม	1	1	1	ต่ำ
๔	รับมอบวัตถุดิบและประกอบอาหาร	ตรวจรับวัตถุดิบไม่ครบถ้วนไม่ตรงคุณภาพหรือรับของที่ไม่ได้มาตรฐาน	1	1	1	ต่ำ
๕	แจกจ่ายอาหาร	แจกจ่ายอาหารไม่ครบตามสิทธิหรือคุณภาพอาหารไม่เป็นไปตามมาตรฐาน	1	1	1	ต่ำ
๖	ตรวจรับและเบิกจ่าย	เบิกค่าอาหารเกินจริง หรือใช้หลักฐานประกอบการเบิกจ่ายไม่ถูกต้อง	1	1	1	ต่ำ
๗	จัดเก็บเอกสารและรายงานผล	เอกสารสูญหายแก้ไขภายหลังหรือรายงานผลไม่ตรงกับข้อเท็จจริง	1	1	1	ต่ำ

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	สำรวจจำนวนนักเรียน	รายงานจำนวนนักเรียนสูงกว่าความเป็นจริงเพื่อขอรับงบประมาณเพิ่ม	ต่ำ	ใช้ข้อมูลนักเรียนจากระบบทะเบียนนักเรียนที่เป็นปัจจุบันและตรวจสอบความถูกต้องก่อนจัดสรรงบประมาณ	๑.ตรวจสอบข้อมูลทะเบียนนักเรียนประจำวัน ๒.เปรียบเทียบกับรายชื่อผู้มีสิทธิรับอาหาร ๓.รับรองข้อมูลโดยผู้อำนวยการโรงเรียน	ก่อนเริ่มโครงการและเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล	ผู้อำนวยการโรงเรียน
๒	จัดทำโครงการและประมาณการงบประมาณ	ประมาณการค่าใช้จ่ายสูงเกินความจำเป็นหรือไม่อ้างอิงราคาตลาด	ต่ำ	กำหนดให้ประมาณการโดยอ้างอิงราคากลาง ราคาตลาดและข้อมูลการจัดซื้อย้อนหลัง พร้อมตรวจสอบความเหมาะสมก่อนการอนุมัติ	๑.สำรวจราคาวัตถุดิบจากหลายแหล่ง ๒.เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายย้อนหลัง ๓.ตรวจสอบโดยหัวหน้าฝ่ายและผู้อำนวยการโรงเรียน	ก่อนเสนออนุมัติโครงการ	เจ้าหน้าที่การเงิน
๓	จัดซื้อวัตถุดิบหรือจัดจ้างผู้ประกอบการ	กำหนดคุณลักษณะหรือเงื่อนไขเอื้อประโยชน์แก่ผู้ขายหรือเลือกผู้ประกอบการไม่เป็นธรรม	ต่ำ	ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เปิดเผยข้อมูล และกำหนดคุณลักษณะโดยไม่จำกัดการแข่งขัน	๑.สืบราคาจากผู้ประกอบการหลายราย ๒.แต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง ๓.จัดทำรายงานผลการพิจารณา	ทุกครั้งที่จัดซื้อหรือจัดจ้าง	เจ้าหน้าที่พัสดุ/คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง
๔	รับมอบวัตถุดิบและประกอบอาหาร	ตรวจรับวัตถุดิบไม่ครบถ้วนไม่ตรงคุณภาพหรือรับของที่ไม่ได้มาตรฐาน	ต่ำ	แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับตรวจสอบ ปริมาณ คุณภาพ วันหมดอายุและความสะอาดของวัตถุดิบก่อนรับมอบ	๑.ตรวจรับตามใบส่งของและสัญญา ๒.บันทึกผลการตรวจรับและถ่ายภาพประกอบ ๓.ปฏิเสธการรับหากไม่เป็นไปตามข้อกำหนด	ทุกครั้งที่รับมอบวัตถุดิบ	คณะกรรมการตรวจรับ/ผู้ควบคุมโครงการ

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๕	แจกจ่ายอาหาร	แจกจ่ายอาหารไม่ครบตามสิทธิ หรือคุณภาพอาหารไม่เป็นไปตามมาตรฐาน	ต่ำ	ควบคุมการแจกจ่ายอาหารให้เป็นไปตามจำนวนนักเรียนและมาตรฐานโภชนาการพร้อมรับฟังข้อร้องเรียนจากนักเรียนและผู้ปกครอง	๑.ตรวจนับจำนวนอาหารก่อนแจกจ่าย ๒.ควบคุมเมนูตามหลักโภชนาการ ๓.บันทึกข้อร้องเรียนและดำเนินการแก้ไข	ทุกวันเรียน	ครูเวรอาหาร/ผู้รับผิดชอบโครงการ
๖	ตรวจรับและเบิกจ่าย	เบิกค่าอาหารเกินจริงหรือใช้หลักฐานประกอบการเบิกจ่ายไม่ถูกต้อง	ต่ำ	ใช้Checklist ตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายและให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบก่อนอนุมัติ	๑.ตรวจสอบใบเสร็จใบส่งของและรายงานตรวจรับ ๒.เปรียบเทียบจำนวนอาหารกับจำนวนนักเรียนจริง ๓.จัดเก็บเอกสารเพื่อรองรับการตรวจสอบย้อนหลัง	ทุกครั้งก่อนเบิกจ่าย	เจ้าหน้าที่การเงิน/ผู้รับผิดชอบโครงการ
๗	จัดเก็บเอกสารและรายงานผล	เอกสารสูญหายแก้ไขภายหลัง หรือรายงานผลไม่ตรงกับข้อเท็จจริง	ต่ำ	จัดเก็บเอกสารต้นฉบับและข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นระบบพร้อมตรวจสอบความครบถ้วนก่อนรายงานผล	๑.แยกแฟ้มเอกสารตามโครงการ ๒.สแกนเอกสารสำคัญเก็บในระบบ ๓.ให้ผู้อำนวยการโรงเรียนตรวจทานรายงานก่อนลงนาม	ตลอดปีงบประมาณ	เจ้าหน้าที่ธุรการ/ผู้รับผิดชอบโครงการ